

စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
မြန်မာကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့
ကုန်သွယ်မှုသတင်းအချက်အလက်နှင့် သုတေသနဌာနခွဲ

စားတော်ပဲ

Dried, shelled peas "Pisum sativum"

ဈေးကွက်အလားအလာလေ့လာချက်

(ITC MARKET SCAN)

အမှတ်စဉ် (၀၀၂၃)

(HS-Code 071310)

Dried, shelled peas "Pisum sativum"

J
ဈေးကွက်အလားအလာလေ့လာချက်

(ITC MARKET SCAN)

PRODUCT : 071310

Dried, shelled peas "Pisum sativum"

(HS-Code 071310)

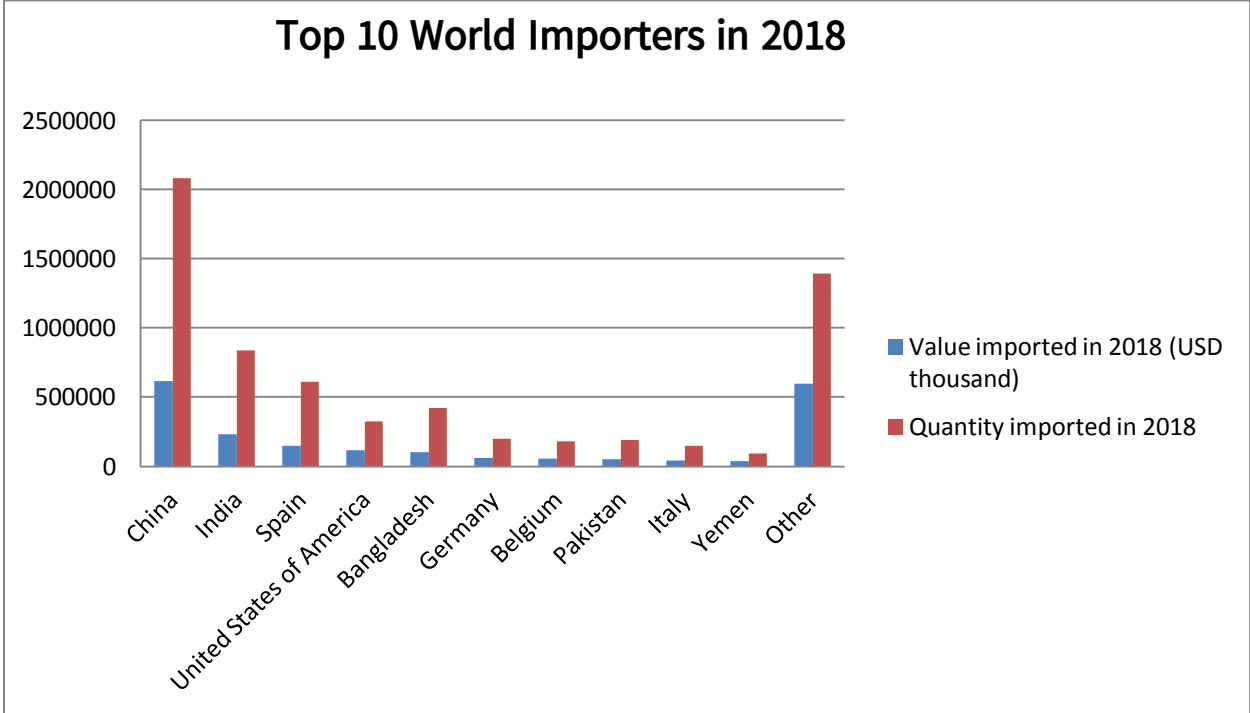
Dried, shelled peas "Pisum sativum"

ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းဝယ်ယူသောနိုင်ငံများနှင့် မြန်မာ့ပို့ကုန်နှိုင်းယှဉ် လေ့လာချက်
 ၂၀၁၈ ခုနှစ်၌ ကမ္ဘာ့အများဆုံးတင်သွင်းသော(၁၀) နိုင်ငံ

Fig 1: Top 10 World importers in 2018

No	Importers	Value Imported in 2018 (US\$,000)	Quantity Imported in 2018(Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
1	China	613189	2082500	294	29.8
2	India	233675	839714	278	11.3
3	Spain	150373	612013	246	7.3
4	United States of America	114546	321916	356	5.6
5	Bangladesh	102443	419129	244	5
6	Germany	59851	199068	301	2.9
7	Belgium	57065	178545	320	2.8
8	Pakistan	51671	189106	273	2.5
9	Italy	42817	150220	285	2.1
10	Yemen	35894	91932	390	1.7
11	Other	597752	1393873	-2669	29
12	World Total	2059276	6478016	318	100

Source : ITC TradeMap

Source : ITC TradeMap

Source : ITC TradeMap

၁။ ဖော်ပြပါ (HS.Code-071310) စားတော်ပဲအား ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် အများဆုံးဝယ်ယူခဲ့သော ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း ၁၀ နိုင်ငံမှာ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ စပိန်၊ အမေရိကန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဂျာမဏီ၊ ဘယ်လဂျီယံ၊ ပါကစ္စတန်၊ အီတလီ၊ ယီမင်တို့ဖြစ်ကြသည်ကို ITC Trade Map အရသိရှိရ သည်။ တရုတ်၏ ၂၀၁၈ခုနှစ် သွင်းကုန်တန်ဖိုး စုစုပေါင်းမှာ ကန်ဒေါ်လာ ၆၁၃ ဒသမ ၁၈၉ သန်းရှိပြီး ကမ္ဘာ့ စားတော်ပဲဈေးကွက်၏ ဈေးကွက်ဝေစု ၂၉ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းရရှိထားသည်။ ထို့နောက် အိန္ဒိယက သွင်းကုန်တန်ဖိုး ကန်ဒေါ်လာ ၂၃၃ ဒသမ ၆၇၅ သန်း ဈေးကွက်ဝေစု ၁၁ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း ဖြင့်ဒုတိယ၊ စပိန်က ကန်ဒေါ်လာ ၁၅၀ ဒသမ ၃၇၃ သန်း ဈေးကွက်ဝေစု ၇ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် တတိယနေရာတွင်ရှိသည်။ အလားတူ အမေရိကန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဂျာမဏီ၊ ဘယ်လဂျီယံ၊ ပါကစ္စတန်၊ အီတလီ၊ ယီမင်တို့က အစဉ်လိုက် ရပ်တည်လျက်ရှိကြသည်။ ကမ္ဘာ့ စားတော်ပဲတင်သွင်းသည့် နိုင်ငံပေါင်း(၁၈၄)နိုင်ငံရှိပြီး ပေါက်ဈေးများကို နှိုင်းယှဉ် လေ့လာရာ တွင် ယီမင်က ဝယ်ယူသည့် ဈေးမှာအမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး အမေရိကန်က ဒုတိယ၊ ဘယ်လဂျီယမ်က တတိယ၊ ဂျာမဏီက စတုတ္ထနှင့် တရုတ်ကပဉ္စမတို့ ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာ့ စားတော်ပဲတင်ပို့သည့် ထိပ်တန်း (၁၀) နိုင်ငံ (၂၀၁၈)

Fig 2: Top 10 Importers of Myanmar in 2018

Importer Countries	Value Imported in 2018 (US\$,000)	Quantity Imported in 2018 (Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
India	3503	6207	564	49.6
China	1188	1293	919	16.8
Bangladesh	991	1680	590	14
Pakistan	976	1676	582	13.8
United Arab Emirates	321	600	535	4.5
Nepal	49	96	510	0.7
Malaysia	19	37	514	0.3
Korea, Republic of	10	1	10000	0.1
Singapore	4	8	500	0.1
Australia	1	2	500	0

Source : ITC TradeMap

၂။ ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့စားတော်ပဲအား အများဆုံး တင်ပို့ရောင်းချခဲ့သည့် နိုင်ငံများမှာ ITC Trade Map အရ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ပါကစ္စတန်၊ ယူအေအီး၊ နီပေါ၊ မလေးရှား၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူ ၊ သြစတြေးလျ တို့ ဖြစ်ကြသည်။

၂၀၁၄ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ခုနှစ်ထိ ၅ နှစ်တာကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံက ပြည်ပသို့ စားတော်ပဲတင်ပို့မှု

၃။ ၂၀၁၄ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်ထိ ၅နှစ်တာကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံက ပြည်ပသို့ စားတော်ပဲ တင်ပို့မှုပမာဏနှင့် တန်ဖိုးမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

၂၀၁၄ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ခုနှစ်ထိ ၅ နှစ်တာကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံက ပြည်ပသို့ စားတော်ပဲ တင်ပို့မှု တန်ဖိုးပြဇယား

Fig 3: List of exporters for the selected product

Product : 071310 Dried, shelled peas "Pisum sativum"

Unit : US Dollar thousand

NO	Exporters	Exported value in 2014	Exported value in 2015	Exported value in 2016	Exported value in 2017	Exported value in 2018
1	Canada	1205879	980023	1086271	1045704	903494
2	Russian Federation	95754	161225	199774	241281	228039
3	United States of America	283738	227854	278681	207909	141836
4	Ukraine	51808	53850	106537	134115	137983
5	Lithuania	11440	52214	68644	56483	69211
6	France	67066	94359	126322	94174	65486
7	Australia	68760	69904	70209	89777	40379
8	Hungary	28392	24239	26242	28355	26381
9	Germany	24000	21998	33476	33190	22444
10	Kazakhstan	2322	2540	5126	10512	21649
11	Myanmar	9	1	4	370	7064
12	other	291539	323656	332994	306717	215113
13	World Total	2130707	2011863	2334280	2248587	1879079

Source: ITC Trade Map

မူရင်းဇယားတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အမှတ်စဉ် (၂၄) တွင်ရှိပါသည်။

၂၀၁၄ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ခုနှစ်ထိ ၅ နှစ်တာကာလအတွင်းမြန်မာနိုင်ငံကပြည်ပသို့
စားတော်ပဲ တင်ပို့မှုပမာဏပြဇယား

Fig 4: List of exporters for the selected product

Product : 071310 Dried, shelled peas "Pisum sativum"

No	Exporters	2014	2015	2016	2017	2018
		Exported quantity, Tons	Exported quantity, Tons	Exported quantity, Tons	Exported quantity, Tons	Exported quantity, Tons
1	Canada	3270147	2835779	3136472	3236206	3183819
2	Russian Federation	311795	587687	702002	1042609	1143700
3	Ukraine	165385	191205	358526	561368	621676
4	Lithuania	32284	174191	218685	189436	269672
5	United States of America	584881	473379	542200	376784	258653
6	France	150041	276259	367951	295649	212561
7	Australia	160492	159905	155289	262903	115482
8	Kazakhstan	6350	7502	15144	35858	70606
9	Romania	4303	3191	61698	266789	67284
10	Argentina	58350	69930	94460	85810	58273
11	Myanmar	16	2	7	498	11609
12	other	457722	511649	651215	543459	438455
13	World Total	5201766	5290679	6303649	6897369	6451790

Source: ITC Trade Map

- မူရင်းဇယားတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အမှတ်စဉ် (၂၃) တွင်ရှိပါသည်။

၄။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် စားတော်ပဲ တင်ပို့သော နိုင်ငံ ၁၃၉ နိုင်ငံရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည် ပမာဏအားဖြင့် တင်ပို့မှုတွင် အဆင့် ၂၃၊ တန်ဖိုးအားဖြင့် တင်ပို့မှုတွင် အဆင့် ၂၄ နေရာတွင်ရှိနေပါသည်။

အာရှထိပ်တန်း (၁၀) နိုင်ငံ (၂၀၁၈)

Fig 5:Top 10 Asia Importers in 2018

Country	Value (in USD Thousand)	Quantity (in Tons)	Unit Value (USD/Unit)	Market Share %
China	613189	2082500	294	29.8
India	233675	839714	278	11.3
Bangladesh	102443	419129	244	5
Pakistan	51671	189106	273	2.5
Yemen	35894	91932	390	1.7
Philippines	22020	52635	418	1.1
Nepal	19720	69412	284	1
Turkey	17290	65888	262	0.8
Sri Lanka	16817	48985	343	0.8
Japan	15395	16949	908	0.7

Source : ITC TradeMap

၅။ လေ့လာနေသော စားတော်ပဲကို အာရှနိုင်ငံများအနက် အများဆုံး ဝယ်ယူလျက်ရှိသော နိုင်ငံများမှာ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ပါကစ္စတန်၊ ယီမင်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ နီပေါ၊ တူရကီ၊ သီရိလင်္ကာ၊ ဂျပန်တို့ဖြစ်ကြသည်။ တရုတ်သည် ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် သွင်းကုန် တန်ဖိုး ကန်ဒေါ်လာ ၆၁၃ ဒသမ ၁၈၉ သန်းဖိုးနှင့် အရေအတွက် ၂၀၈၂၅၀၀ တန်ဖြင့် အများဆုံး ဝယ်ယူခဲ့ပြီး အိန္ဒိယက

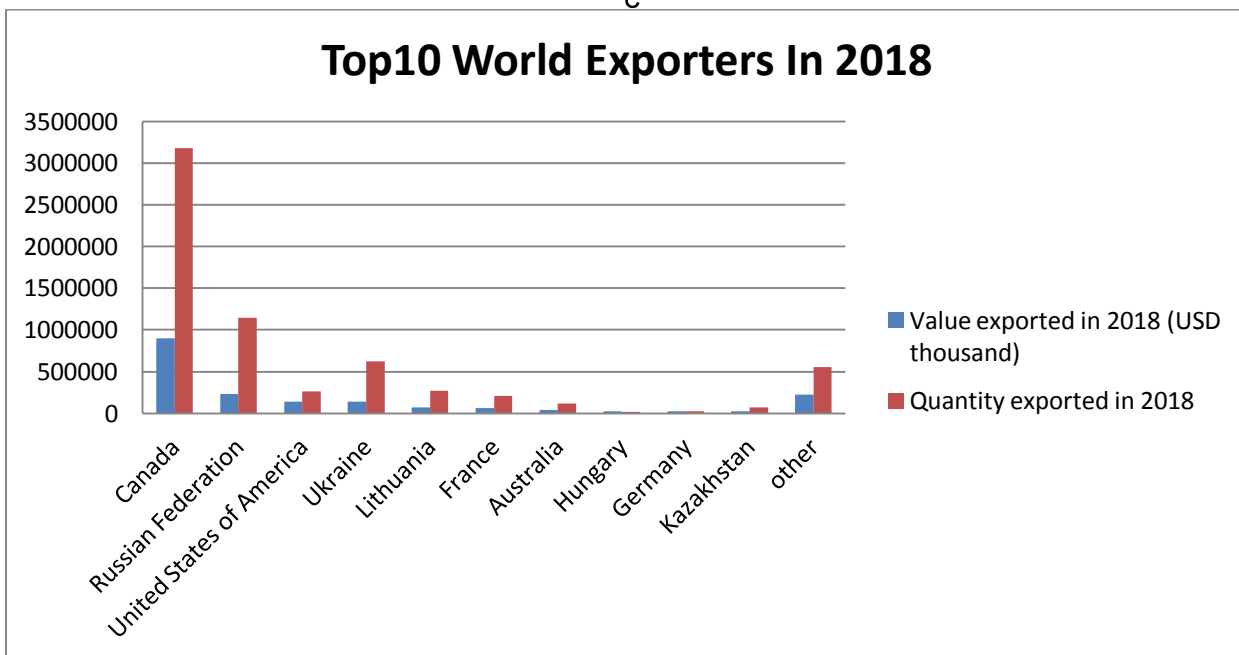
သွင်းကုန်တန်ဖိုးကန်ဒေါ်လာ ၂၃၃ ဒသမ ၆၇၅ သန်းဖိုးနှင့် အရေအတွက် ၈၃၉၇၁၄ တန်ဖြင့် ဒုတိယအများဆုံး၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က ကန်ဒေါ်လာ ၁၀၂ ဒသမ ၄၄၃ သန်းဖိုး၊ အရေအတွက် ၄၁၉၁၉ တန်ဖြင့် တတိယအများဆုံး ဝယ်ယူလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့နောက် ပါကစ္စတန်၊ ယီမင်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ နီပေါ၊ တူရကီ၊ သီရိလင်္ကာ၊ ဂျပန်တို့က အစဉ်လိုက် ရပ်တည် လျက်ရှိကြသည်။

ကမ္ဘာ့ပို့ကုန်ထိပ်တန်း (၁၀) နိုင်ငံ (၂၀၁၈)

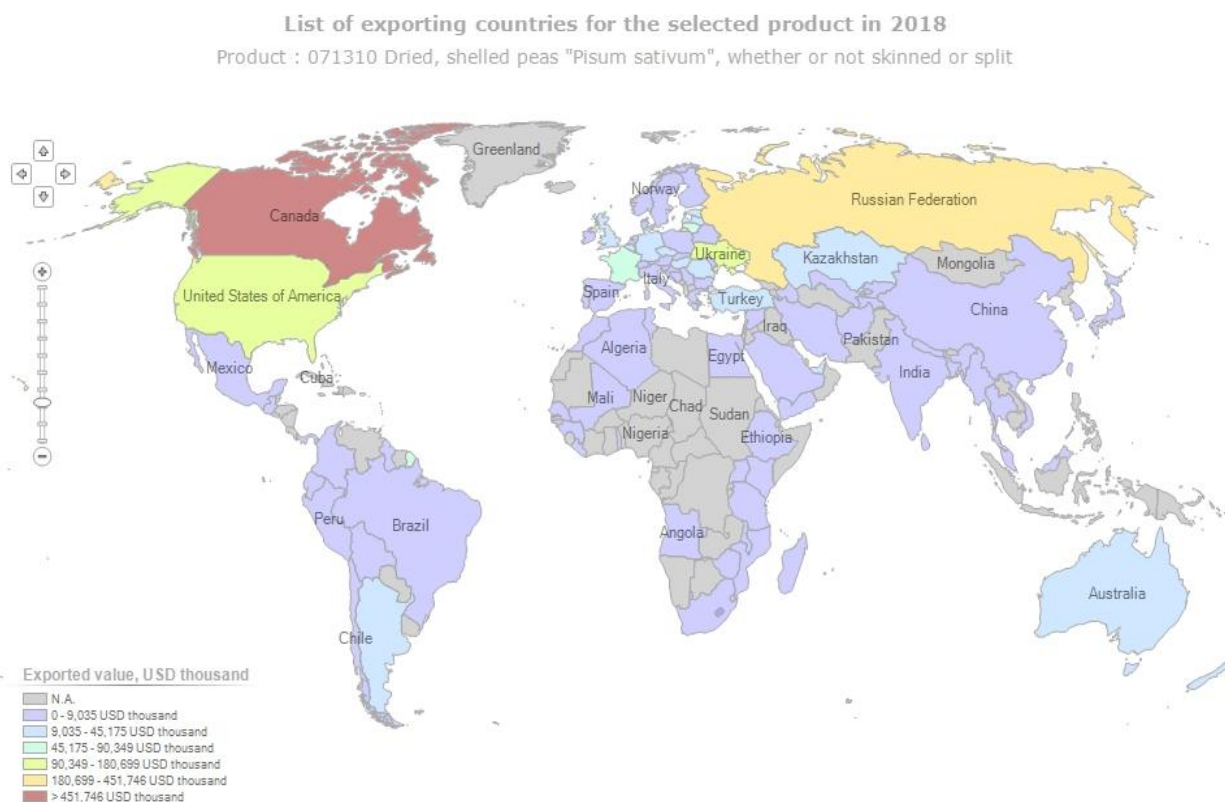
Fig6: Top 10 World exporters in 2018

Exporter Countries	Value Exported in 2018(US\$,000)	Quantity Exported in 2018(Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
Canada	903494	3183819	284	48.1
Russian Federation	228039	1143700	199	12.1
United States of America	141836	258653	548	7.5
Ukraine	137983	621676	222	7.3
Lithuania	69211	269672	257	3.7
France	65486	212561	308	3.5
Australia	40379	115482	350	2.1
Hungary	26381	18688	1412	1.4
Germany	22444	24536	915	1.2
Kazakhstan	21649	70606	307	1.2
Myanmar	7064	11609	608	0.4

Source : ITC TradeMap

Source : ITC TradeMap

Source : ITC TradeMap

၆။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် စားတော်ပဲ (HS.Code-071310) အား တင်ပို့ရောင်းချလျက်ရှိသော ကမ္ဘာ့ ထိပ်တန်း ၁၀ နိုင်ငံမှာ ကနေဒါ၊ ရုရှား၊ အမေရိကန်၊ ယူကရိန်း၊ လစ်သူနီးယား၊ ပြင်သစ်၊ သြစတြေးလျ၊ ဟန်ဂေရီ၊ ဂျာမဏီ၊ ကာဇက်စတန် တို့ဖြစ်ကြသည်။ ကနေဒါက ကန်ဒေါ်လာ ၉၀၃ ဒသမ ၄၉၄ သန်းဖိုး ရောင်းချနိုင်ပြီး ဈေးကွက်ဝေစု ၄၈ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဦးဆောင်နေ သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဒုတိယနေရာရှိ ရုရှားက ကန်ဒေါ်လာ ၂၂၈ ဒသမ ၀၃၉ သန်းဖိုးရောင်းချ နိုင်ပြီး ဈေးကွက်ဝေစု ၁၂ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ တတိယနေရာရှိ အမေရိကန်က ကန်ဒေါ်လာ ၁၄၁ ဒသမ ၈၃၆ သန်းဖိုးနှင့် ဈေးကွက်ဝေစု ၇ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိထားသည်။ ထို့နောက် ယူကရိန်း၊ လစ်သူနီးယား၊ ပြင်သစ်၊ သြစတြေးလျ၊ ဟန်ဂေရီ၊ ဂျာမဏီ၊ ကာဇက်စတန်တို့က အစဉ်လိုက်ရှိကြသည်။ ဈေးနှုန်းအနေနှင့် ဟန်ဂေရီက ပထမ၊ ဂျာမဏီက ဒုတိယ၊ အမေရိကန်က တတိယ၊ ၊ သြစတြေးလျက စတုတ္ထနှင့် ပြင်သစ်က ပဉ္စမတို့ဖြစ်ကြသည်။ ကမ္ဘာ့စားတော်ပဲ တင်ပို့သော နိုင်ငံ (၉၉) နိုင်ငံရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံက အဆင့် (၂၄) နေရာတွင်ရှိသည်။ မြန်မာသည် ကမ္ဘာ့ပို့ကုန်ထိပ်တန်း (၁၀) နိုင်ငံစာရင်းမဝင်သော်လည်း ဈေးနှုန်းအနေဖြင့် တစ်တန်ကို ၆၀၈ ဒေါ်လာနှုန်းဖြင့် ရရှိနေကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

EU နိုင်ငံများမှ စားတော်ပဲတင်သွင်းမှု

၇။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် စားတော်ပဲ အများဆုံး တင်သွင်းခဲ့သော EUထိပ်တန်း (၅) နိုင်ငံမှာ စပိန်၊ ဂျာမဏီ၊ ဘယ်လဂျီယမ်၊ အီတလီနှင့် နယ်သာလန်စ် တို့ဖြစ်ကြပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ် (၅) နှစ်တာကာလအတွင်း တန်ဖိုးအားဖြင့် တင်သွင်းမှု ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ် (၂)နှစ်တာကာလအတွင်း တန်ဖိုးအားဖြင့် တင်သွင်းမှု ရာခိုင်နှုန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ် ပါသည်-

Fig 7: Top Five EU Importers with the Biggest Growth in value Between 2014 and 2018

Importer	Annual growth in value between 2014-2018 (%)	Annual growth in value between 2017-2018 (%)
Spain	65	803
Germany	2	75
Belgium	3	41
Italy	1	8
Netherlands	7	21

Source : ITC TradeMap

၈။ စားတော်ပဲ အများဆုံး တင်သွင်းသော EU ထိပ်တန်း (၅) နိုင်ငံ၏ ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွက် တင်သွင်းမှု ပမာဏနှင့် တန်ဖိုး၊ တစ်တန်ဈေးနှုန်းနှင့် ဈေးကွက်ဝေစု အခြေအနေများကို အောက်ပါဇယားဖြင့် ဖော်ပြအပ်ပါသည် -

Fig 8: Top Five Dried, shelled peas "Pisum sativum" Importers of EU in 2018

Importers	Select your indicators			
	Value imported in 2018 (USD thousand)	Quantity imported in 2018	Unit value (USD/unit)	Share in world imports (%)
European Union (EU 28) Aggregation	446819	1431441	312	21.7
Spain	150373	612013	246	7.3
Germany	59851	199068	301	2.9
Belgium	57065	178545	320	2.8
Italy	42817	150220	285	2.1
Netherlands	34357	90419	380	1.7

Source : ITC TradeMap

၉။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် EU နိုင်ငံများအနေနှင့် စားတော်ပဲတင်သွင်းမှု ပမာဏသည် ၁၄၃၁၄၄၁ တန်ဖြစ်ပြီး တန်ဖိုးအားဖြင့် ကန်ဒေါ်လာ ၄၄၆ ဒသမ ၈၁၉ သန်းရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်၏ ၂၁ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း ဈေးကွက်ဝေစု ရယူထားပါသည်။

သွင်းကုန်ခွန်လေ့လာချက်

၁၀။ အခွန်စည်းကြပ်မှုကို လေ့လာရာတွင် တရုတ်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ စပိန်၊ ဂျာမဏီ၊ ဘယ်လဂျီယမ်၊ အီတလီ၊ နယ်သာလန်စ်တို့က MFN duties သုညရာခိုင်နှုန်း၊ နီပေါက MFN duties သုညဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပါကစ္စတန်က MFN duties သုညဒသမ ၀၃ ရာခိုင်နှုန်း၊ သတ်မှတ်ထားကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

Tariff Rate of Dried, shelled peas "Pisum sativum"

Partner	Tariff regime	Applied tariff (as reported)
China	MFN duties (Applied)	0
Nepal	MFN duties (Applied)	0.1
Pakistan	MFN duties (Applied)	0.03
Bangladesh	MFN duties (Applied)	0
Spain	MFN duties (Applied)	0
Germany	MFN duties (Applied)	0
Belgium	MFN duties (Applied)	0
Netherlands	MFN duties (Applied)	0
Italy	MFN duties (Applied)	0

Source: Market Access Map

အလားအလာရှိသောဈေးကွက်တစ်ခုစီလေ့လာချက်
တရုတ် ဈေးကွက်

Fig 9: Top 10 world exporters to China in 2018

Country	Value(in USD Thousand)	Quantity (in Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
Canada	552961	2083419	265	97.4
United States of America	7154	13616	525	1.3
Australia	3101	11202	277	0.5
United Kingdom	2914	4755	613	0.5
Myanmar	1188	1293	919	0.2
Taipei, Chinese	280	128	2188	0
Poland	118	310	381	0
New Zealand	37	62	597	0
Ukraine	26	104	250	0
Madagascar	20	138	145	0

Source : ITC Trade Map

ပါကစ္စတန် ဈေးကွက်

Fig 10: Top 10 world exporters to Pakistan in 2018

Country	Value(in USD Thousand)	Quantity (in Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
Russian Federation	20385	99085	206	55.9
Ukraine	11147	56003	199	30.6
New Zealand	1069	934	1145	2.9
Myanmar	976	1676	582	2.7
United States of America	973	1540	632	2.7
Latvia	394	1554	254	1.1
Bulgaria	388	1534	253	1.1
Canada	342	915	374	0.9
Australia	303	439	690	0.8
Moldova, Republic of	293	1198	245	0.8

Source : ITC Trade Map

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ဈေးကွက်

Fig11: Top 9 world exporters to Bangladesh in 2018

Country	Value(in USD Thousand)	Quantity (in Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
Canada	56357	241618	233	55
Russian Federation	16160	78551	206	15.8
Lithuania	14963	52500	285	14.6
Australia	9227	27369	337	9
Ukraine	3751	14867	252	3.7
Myanmar	991	1680	590	1
Turkey	785	2084	377	0.8
United States of America	202	460	439	0.2
Korea, Republic of	8	0		0

Source : ITC TradeMap

နီပေါ ဈေးကွက်

Fig 12: Top 8 world exporter to Nepal in 2018

Country	Value(in USD Thousand)	Quantity (in Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
Canada	10631	28496	373	53.9
Russian Federation	4766	22424	213	24.2
Ukraine	3312	14482	229	16.8
Romania	752	3349	225	3.8
India	126	254	496	0.6
Moldova, Republic of	74	263	281	0.4
Myanmar	49	96	510	0.2
Madagascar	10	48	208	0.1

Source : ITC TradeMap

စပိန် ဈေးကွက်

Fig 13: Top 10 world exporter to Spain in 2018

Country	Value(in USD Thousand)	Quantity (in Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
Russian Federation	66429	278773	238	44.2
Ukraine	48841	206896	236	32.5
Romania	13970	59781	234	9.3
Kazakhstan	10141	42343	239	6.7
France	4905	14372	341	3.3
Hungary	1204	729	1652	0.8
Latvia	1155	934	1237	0.8
Moldova, Republic of	1028	4145	248	0.7
Germany	852	349	2441	0.6
Poland	493	1651	299	0.3

Source : ITC TradeMap

ဂျာမဏီ ဈေးကွက်

Fig 14: Top 10 world exporter to Germany in 2018

Country	Value(in USD Thousand)	Quantity (in Tons)	Unit Value \$/Ton	Market Share %
Ukraine	10272	44406	231	17.2
Lithuania	8572	28428	302	14.3
Poland	7188	26502	271	12
Russian Federation	6996	26941	260	11.7
France	4779	13339	358	8
Czech Republic	3978	14090	282	6.6
Luxembourg	3012	9572	315	5
Latvia	2248	10181	221	3.8
Netherlands	2175	3479	625	3.6
Belgium	1930	3652	528	3.2

Source : ITC TradeMap

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အလားအလာအကောင်းဆုံး ဈေးကွက်များ ရွေးချယ်ခြင်း

၁၁။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် စားတော်ပဲ အများဆုံး တင်သွင်းသော ထိပ်တန်းနိုင်ငံများကို လေ့လာရာ တွင်တရုတ်သည် ကမ္ဘာ့စားတော်ပဲ အများဆုံး ဝယ်ယူသော နိုင်ငံဖြစ်ပြီး၊ တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ ဈေးကွက်ဝေစု ၂၉ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိထားသည်။ ဒုတိယ အိန္ဒိယက ဈေးကွက်ဝေစု ၁၁ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း၊ တတိယ စပိန်က ဈေးကွက်ဝေစု ၇ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိနေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ စားတော်ပဲများကို ယခုလက်ရှိ အချိန်တွင် အများဆုံး တင်ပို့နေသော နိုင်ငံများမှာ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ပါကစ္စတန်၊ ယူအေအီး၊ နီပေါ၊ မလေးရှား၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူ ၊ ဩစတြေးလျတို့ဖြစ်ကြောင်း ITC Trade Data အရသိရသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့စားတော်ပဲ ကိုအများဆုံး ဝယ်ယူသော နိုင်ငံမှာ အိန္ဒိယ ဖြစ်ပြီးဈေးကွက်ဝေစု ၄၉ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ပို့ကုန် ထိပ်တန်း ၁၀ နိုင်ငံ စာရင်းမဝင်သော်လည်း ပါကစ္စတန်သို့ တင်ပို့မှုတွင် အဆင့် (၄)၊ တရုတ်နှင့် ယူအေအီးသို့ တင်ပို့မှုတွင် အဆင့် (၅)၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သို့ တင်ပို့မှုတွင် အဆင့် (၆) ၊ နီပေါနှင့် ကိုရီးယားသို့ တင်ပို့မှုတွင် အဆင့်(၇) ၊ မလေးရှားသို့ တင်ပို့မှုတွင် အဆင့် (၉)၊ စင်ကာပူသို့ တင်ပို့မှုတွင် အဆင့် (၁၂)၊ အိန္ဒိယသို့ တင်ပို့မှုတွင် အဆင့် (၂၂) နေရာများတွင် စာရင်းဝင်လျက်ရှိသည်။ တရုတ်၊ ပါကစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တို့သည် ကမ္ဘာ့ဝယ်လိုအား အဆင့် (၁၀) နှင့် အာရှထိပ်တန်း (၁၀) နိုင်ငံ စာရင်းဝင် နိုင်ငံများဖြစ်နေခြင်း၊ အခွန်နည်းပါးခြင်း၊ နီပေါသည် အာရှထိပ်တန်း (၁၀) နိုင်ငံ စာရင်းဝင်ဖြစ်ပြီး MFN duties သုညဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်းသာ သတ်မှတ်ထားခြင်းတို့ကြောင့် လက်ရှိဈေးကွက် တရုတ်၊ ပါကစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ နီပေါတို့သို့ ဈေးကွက်တိုးချဲ့သင့်ပါသည်။ စပိန်နှင့် ဂျာမဏီတို့သည် ကမ္ဘာ့ဝယ်လို အားနှင့် အီးယူနိုင်ငံများ၏ ဝယ်လိုအား ထိပ်တန်းနိုင်ငံ များဖြစ်ပြီး၊ MFN duties သုညရာခိုင်နှုန်းသာ သတ်မှတ်ထားသဖြင့် ဈေးကွက်ထိုးဖောက်သင့်သော နိုင်ငံများ ဖြစ်ပါသည်။